

ze ním zavírá. Vtom se na schodišti objeví tety ve smutečním úboru. Na scéně je úplná tma, jen před oknem svítí lucerna)

Abby Co se to tam dole děje? Kdo to tu je ?

(Rozsvěcí světlo na schodech, obě sejdou dolů)

Co se to tu jenom děje? (Spatří Jonatana)
Co tady děláš?

(Došly dolů)

Jonatan Chytili jsme lupiče půdaře. Vraťte se nahoru.

Marta Zatelefonuji na policii -

Jonatan Už jsem tam zavolal. To je moje starost, jděte spát. Slyšely jste ?

(Zezvoní zvonek u dveří, za ním několikrát je slyšet zaklepání-. Abby otvírá, vstupuje Mortimer s kufříkem. Současně Elena vybíhá ze sklepa a padá Mortimerovi do náruče. Jonatan ji chce zachytit, ale mine se. Za Jonatanem se plíží Einstein)

Elena Mortimere!

(Mortimer odkládá kufřík)

Kde jsi byl ?

Mortimer V divadle a moh jsem si to uspořít. (Spatří Jonatana) Proboha, ještě tam pořád jsem !

Abby To je tvůj bratr Jonatan a to je doktor Einstein.

Mortimer Vím, že to není děsivý přelud - ale tak co je to?

Jonatan Vrátil jsem se domů - Mortimere.

Mortimer (se na něho dívá, k Abby) Kdo jsi říkala, že to je ?

- Abby Je to tvůj bratr. Má jen změněnou tvář. -
Tady doktor Einstein ho operoval.
- Mortimer (si prohlíží Jonatana) Jonatane, byl jsi
vždycky příšera - ale proč musíš ještě
také tak vypadat?
(Jonatan postoupí k němu, Einstein
ho tahá za rukáv. Elena a Marta
ustupují ke stolku)
- Einstein Klid, Šony, klid!
- Jonatan Pamatuješ si, Mortimere, co dovedu, když
mě někdo rozzuří? Zapomněl jsi, jak jsem
tě jednou přivázal k noze u postele a jak
jsem...
- Mortimer Není pochyby! Je to Jonatan! Pamatuji si
tě jako nejděpornější, zlou, krutou, jedo-
vatou živou bytost, kterou jsem kdy potkal.
(Jonatan ztuhne. Abby se mezi
ně postaví)
- Abby Tak, chlapeci! Musíte se hned do sebe pustit,
jen jste se zase spotřili?
- Mortimer (jde ke dveřím, otvírá je) Ne, neboj se,
teto Abby, půjde to bez rvačky. (Jonatano-
vi) Nejsi tu vítán, Jonatane! Ven!
- Jonatan Byli jsme pozváni...
- Mortimer Ale ne sem!
- Abby Jen pro dnešní noc.
- Mortimer Nebudu s ním pod jednou střechou.
- Abby Ale my je pozvaly, a to se přece nesluší
rušit dané slovo.
- Mortimer (nerad svoluje) Tedy dobře, ale jen na tuto
noc! Ale jen se rozední - ven! (Vezme kufřík)
Kde budou spát?
- Abby V bývalém Jonatanově pokoji.

- Mortimer To je teď můj pokoj. Tam budu spát já.
Zůstanu tady.
- Marta (potěšeně) Ach Mortimere, to jsem ráda.
- Einstein Šony, můžeme spát tady.
- Mortimer Na to můžete vzít jed, že budete spát tady.
- Einstein (Jonatanovi) Ty si lehneš na pohovku a
já se natáhnu na tu truhlu.

(Při zmínce o truhle se Mortimer
zarazí na schodišti a zvolna
schází dolů)

- Mortimer Na truhlu? Dobrá! Nebudeme se přít. Truhla
je pro mne dobrá teky. Vyspím se na truhle.
(Odchází k truhle a usedá na ni)
- Einstein Víš, Šony, tohle - ta hádka o tu truhlu -
to mi připomíná pana Spenalza.
- Jonatan Spenalzo! (Znovu se po něm ohlíží - pochopí,
že je pro ně lepší, zůstanou-li dole)
Mortimere, je opravdu zbytečné tě obtěžovat.
Tady dole nám to stačí.
- Mortimer (vstane) Jonatane, ta tvoje náhlá ohledu-
plnost ke mně, to se mi nějak nelíbí.
- Einstein (odchází ke schodišti) Pojď, Šony, sneseme
dolů své věci, ne?
- Mortimer Neobtěžujte se, doktore!
- Jonatan (Einsteinovi) Mimochodem řečeno, doktore,
pan Spenalzo mi nějak sešel z očí...
- Mortimer A kdo je ten pan Spenalzo?
- Einstein (se schodiště) Náš kamarád. Šony ho sháněl.
- Mortimer Žádného dalšího už mi sem nevoďte.
- Einstein Vůbec ne, já ti to, Šony, řeknu pr
později.

(Mizí na schodišti, Jonatan jde za ním)

Abby Mortimere, já se mohu jít vyspat k Martě. Můžeš si vzít můj pokoj.

Jonatan (shora) Nedělej si starosti, teto Abby. Seberu svoje saky paky a uprázdňíme Mortimerovi ložnici. (Zajde)

Mortimer (přechází k pohovce)

(Marta jde ke křeslu, zatímco Mortimer mluví, zdvihne střevíc pana Spenzala, který tam ve tmě Einstein potratil. Dělá, jako by si upravovala něco na obrubě sukně)

Maříš jen čas! Už jsem řekl, že budu spát tady dole!

Elena (vyskočí z židličky a vletí Mortimerovi se náručí. Polchystericky) Mortimere.

Mortimer Co je s tebou?

Elena Chtěli mne zabít!

Mortimer Zabít! (Podívá se rychle a vyčítavě na tetu) Abby! Marto!

Marta To Jonatan.

Abby Spletl si ji s půdařem.

Elena Nene, v tom bylo něco jiného. Choval se jako šílenec. Bojím se ho, Mortimere.

Mortimer Bože, drahoušku, ty se celá chvěješ! (Posadí ji na pohovku. Tetám) Nemáte nějaký uklidňující prášek?

Marta Ne, ale snad trochu čaje nebo kávy.

Mortimer Kávu a pro mne taky! A nějaké sendviče, nevečeřel jsem.

Marta Hned pro vás oba něco připravím.

(Mortimer se začne vyptávat Eleny.
Abby svléká klobouk a klade to i s
rukevicemi na židli, mluví k Martě)

Abby Můžeme zatím nechat klobouky tady.

Mortimer (se otočí a spatří ji) Snad jste se teď
někam nechystaly? Teď - ve dvanáct!
(Slovo dvanáct mu připomene pana Hoskinse
a všechno ostatní) D v a n á c t ! (Obrací
se k Eleně) Eleno, musíš se vrátit domů.

Elena Co ?

Abby Vždyť jsi chtěl kávu a chlebičky! To bude
hned!

(Odchází do kuchyně. Mortimer se
dívá na Elenu obrácen zády k
Martě. Marta se k němu blíží se
střevícem v ruce)

Marta Copak jsi zapomněl - chtěly jsme přece osla-
vit vaše zasnoubení.

(Při slově zasnoubení ukáže špičkou
střevíce na Mortimerova záda. Zdá se,
že máš udívat na botu.
Druzí dva ji ovšem nevidí. Nechá-
pajíc, jak k ní přišla, postaví ji
pek na stůl a tím ji pustí z mysli.
Obrací se znovu k Mortimerovi)

A to také oslavíme, připravíme vám výtečné
suppé - (Odchází ke kuchyni, ale ještě se
k nim obrátí) A otevřeme láhev vína. (Zmizí
v kuchyni)

Mortimer (roztržitě) Tak dobře. (Náhle si to rozmyslí,
rozběhne se ke kuchyni) Ne, víno ne!

(Zavírá kuchyňské dveře, vrací se
do středu, Elena vstává rozrušeně
z pohovky)

Elena Mortimere, co se děje v tomhle domě ?

Mortimer (podezřívavě) Jak to myslíš, co se děje
v tomhle domě ?

Elena Napřed jsi mě pozval na večeři a do divadla - pak jsi to odvolal. Požádal jsi mě o ruku - svolila jsem - a za pět minut nato jsi mě vyhodil z domu. A teď, když mě tvůj bratr málem uškrtil, mě posíláš nanovo pryč. Poslyš - te, vážený pane Brewstere, dřív než odejdu, chci vědět, na čem jsem. Miluješ mě ?

Mortimer (ji bere za obě ruce) Miluju tě, Eleno, miluju tě z celého srdce. Dokonce tě miluju tolik, že si tě nemohu vzít.

Elena Zbláznil ses ?

Mortimer Myslím, že ne. Ale je to jen otázka času.

(Oba usednou na pohovku a Mortimer vysvětluje).

Víš, že naše rodina je dědičně zatížena šílenstvím ? (Pohlédne nahoru a ke kuchyni) Lépe řečeno, přetížena. Proto si tě nemohu vzít.

Elena To si musíš vymyslet lepší výmluvu, můj drahý.

Mortimer Ba ne, má milá - v naší krvi je podivná tinktura - kdybys opravdu znala rodinu Brewsterů - to je - to je, asi jako kdyby Strindberg a Dostojevský napsali grotesku.

Elena Nu, jen proto, že Teddy je trošičku -

Mortimer Nene, to se táhne pokolení! Už od prvního Brewstera, který sem připlul na Mayfloweru. Víš, že tehdy Indiáni skalpovali osadníky. Ale náš praděd skalpoval Indiány.

Elena To je střechověk, Mortimere.

Mortimer Ba ne ! Celá rodina byla... (Vstane a ukazuje na portrét dědečkův nad příborníkem) Třeba můj dědeček. Ten zkoušel své lektvary na mrtvolách, aby měl jistotu, že to živým neublíží.

- Elena Woc blázen nebyl - vydělal milión dolarů.
- Mortimer A Jonatan! Sama jsi říkala, že je šílený.
Chtěl tě zabit.
- Elena (vstane a jde k němu) Ale to je tvůj bratr,
a ne ty! Miluju tebe !
- Mortimer A pak je tu Teddy. Znáš ho dobře - presiden-
ta Roosevelta. Ne, drahoušku, žádný Brewster
se nemá právo oženit. Kdybych byl znal svého
otce dřív, byl bych mu sebe určitě rozmluvil.
- Elena Ale to všechno nedokazuje, že ty jsi šílený.
A podívej se na své tety, jsou přece také
Brewsterovy. A přitom jsou nejstřízlivější
a nejhodnější bytostí, co znám.
- Mortimer (přechází k truhle) I ony mají své zvlášt-
nůstky.
- Elena Ano, ale jaké roztomilé zvláštnůstky - vlíd-
nost, štědrost - lásku k člověku -
- Mortimer (vidí, že Elena, která vstala a odchází ke
stolu, je k němu zády. Nadzdvihne trochu
víko truhly a spatří Spenalza místo Hoskinse.
Sklopí tiše víko a odpotácí se ke stolu,
kterého se zachytí) Další!
- Elena Ano, další a další přednosti. Ne, Mortimere,
proti tetičkám nemůžeš říci ani slovíčko.
- Mortimer Také nebudlám. (Přejde k ní) Podívej se,
Eleno! Musíš jít domů. Něco vážného vyšlo
právě najevo!
- Elena CO ? Kdy? Jak? Vždyť jsme tu sami dva!
- Mortimer Vím, že se chovám iracionálně - ale přičti
to na vrub tomu, že jsem bláznivý Brewster.
- Elena Domníváš-li se, že se ze všeho vyvlečeš,
budeš-li předstírat, že jsi cvok - tak jsi
blázen. Možná že ty si nevezmeš mě. Ale já
si tebe určitě vezmu. Mám tě ráda, ty moulo!

Mortimer (ji strká k domovním dveřím) Miluješ-li mě opravdu, tak sakra vypadni!

Elena Tak mě snad slepčů doprovodíš? Bojím se!

Mortimer Čeho? Těch pár kroků přes hřbitov?

Elena Mortimere, ani mě nepolíbíš na dobrou noc?

Mortimer (k ní vztahuje paže) Ovšem, miláčku.

(Co Mortimer zamýšlel jako letmý polibek, promění Elena ve vášnivě přísání. Mortimer však neztratí hlavu)

Sbohem, má milá. Zítra nebo pozítří tě zavolám.

(Elena jde rozzuřena ke dveřím, otevře je, otočí se k Mortimerovi a zasyčí)

Elena Ty - ty kritiku!

(Zabouchne vztekle za sebou. Mortimer se podívá bezradně na dveře a klopytá ke kuchyni. Ve dveřích kuchyně)

Teto Abby! Teto Marto? Pojďte sem!

Abby (z kuchyně) Momentíček, Mortimere!

Mortimer Nechte všeho a pojďte sem.

(Postaví se k truhle. Abby přichází z kuchyně)

Abby Copak se stalo, chlapče? Kde je Elena?

Mortimer Slíbily jste mi přece svatosvatě, pokud se nevrátím, že sem nikoho nepustíte.

(Příští věty mluví jeden přes druhého)

Abby Jonatan si otevřel sám.

Mortimer Nemluví o Jonatanovi.

- Abby A doktor Einstein přišel s ním.
- Mortimer Nemyslím doktora. Kdo je v té truhle ?
- Abby Vždyť jsme ti to už řekly! Pan Hoskins.
- Mortimer (otevře víko) To n e n í pan Hoskins.
- Abby (poněkud udiveně jde k truhle, pohlédne dovnitř a pak klidně pronese) Kdo by to mohl být ?
- Mortimer (k ní přistoupí) Chceš mi namluvit, že vidíš toho muže poprvé ?
- Abby Nemám ani tušení, kdo by to mohl být! To začíná být pěkný pořádek! Copak je tady nějaký holubník, aby si sem přišel každý, kdo si zamane?
- Mortimer Nevykrucuj se, teto Abby. Je to jistě zase jeden z vašich podnájemníků.
- Abby Mortimere, jak můžeš říci něco takového! Ten člověk je podvodník! Ale jestli sem přišel dát se pochřbít u nás ve sklepe, tak je na velkém omylu!
- Mortimer Teto Abby, přiznala jsi se sama, že jsi sem uložila pana Hoskinse.
- Abby Také že ano!
- Mortimer Tenhle člověk přece nemohl ten nápad mít od pana Hoskinse - kde je ostatně pan Hoskins ?
- (Hledí směrem ke sklepu. Abby přichází od stolu)
- Abby Že by už byl v Panamě ?
- Mortimer Pohřbily jste ho ?
- Abby Ne, dosud ne. Čeká tam dole, chudinka, na pohřební obřady. Neměly jsme dosud volnou chvíli od té doby, co se tu objevil Jonatan.

(Při vzpomínce na Jonatana zavírá
Mortimer víko)

Bože, bože, vždycky jsme toužily po dvojitém pohřbu, abych četla ale modlitbu nad nějakým přivandrovalcem - ani mě nenapadne!

Mortimer

(přistupuje k ní) Jak ti mám věřit, že ho neznáš, tete Abby? Ve sklepe je dvanáct hrobů a samy jste se přiznaly, že jsou to vaše oběti.

Abby

To je pravda - ale jak si můžeš o mně myslet, že bych se snížila ke lži.

(Odchází do kuchyně. Současně Jonatan se objeví nahoře na schodišti a sbíhá rychle dolů. Spatří Mortimera a jde k němu)

Jonatan

Mortimere, na slovíčko!

Mortimer

(stojí proti němu) Na víc ani nebudeš mít času, Jonatane, protože jsem se rozhodl, že ty i s tím svým doktorem okamžitě půjdete po svých.

Jonatan

(sladce) Jsem věru rád, že jsi pochopil, že my dva nemůžeme žít pod jednou střechou - jenomže jsi došel k mylnému názoru - sbal si svůj kufr a pojď!

(Obchází Mortimera, aby se dostal k truhle, ale Mortimer ho obloukem předejde)

Mortimer

Jonatane - už mě začínáš poněkud nudit. Tvůj jednověčerní zájezd do Brooklynu končí, táhni o štaci dál!

Jonatan

Můj drahý Mortimere, nemysli si, že se ti náhodou povedlo vyšplhat až k psacímu stroji u novin, to mi neimponuje. (Obejde prudce Mortimera a usedne na truhlu) Já tu zůstanu a ty vypadneš! A to okamžitě!

Mortimer

(přistupuje k němu) Jestli si myslíš, že na mne můžeš pouštět hrůzu - jestli si myslíš, že se tě bojím -

(Jonatan vstane, oba stojí proti sobě)

Jonatan Divný život jsem prožil, Mortimere, a jednomu jsem se naučil: nebát se ničeho!

(Zírají jeden na druhého se stejnou odvahou, když vtom přichází Abby z kuchyně a vzápětí za ní Marta)

Abby Marto, pojď a schválně se podívej do té truhly!

(Oba muži se současně vrhnou k truhle a dřepnou si každý na jeden konec)

Mortimer)
Jonatan) Ale teto, tetičko !

Mortimer (otočí zvolna hlavu k Jonatanovi, je na něm vidět, že se mu rozbřeskle. Vstane s úsměvnou jistotou) Jen ať se teta Marta podívá, kdo je v té truhle, Jonatane!

(Jonatan nebezpečně ztuhne. Mortimer přistupuje k Abby)

Teto Abby, upřímně se ti omlouvám. (Políbí ji na čelo) Mám pro tebe radostnou novinku. Jonatan odchází a bere si s sebou doktora Einsteina i jejich něměho společníka.

(Jonatan vstane, ale nehýbá se)

Jonatane, jsi můj bratr. Máme společné jméno. Dívám ti možnost odejít a odstranit odtud corpus delicti - nemůžeš žádat víc.

(Jonatan se nehýbá)

Dobrá, v tom případě jsem nucen zavolat policii. (Mortimer jde k telefonu a zdvihá sluchátko)

Jonatan Nech ten telefon! (Přistupuje k němu) Máš ještě odvahy mi poroučet po tom, když jsi viděl, co potkalo pana Spenalze ?

Marta Spenalze ?

Abby Říkala jsem to : přivandrovalec!

- Jonatan A co se stalo panu Spenalzovi, to se snadno může přihodit i tobě.
- (Ozve se zaklepání na domovní dveře, Abby jde otevřít, strážník O'Hara vstříčí hlavu dovnitř. Jonatan ustoupí nalevo)
- O'Hara Dobřej večír, slečny.
- Marta Ó, pan O'Hara. Potřebujete něco od nás ?
- O'Hara Vidím světlo, tak jsem se polekal, jestli někdo něstůně. Ó, vy máte hosty, tak se neztejte, že ruším!
- Mortimer (vezme O'Haru za ruku) Naopak, jen pojdte dál -
- Abby Jen pojdte -
- Marta (jde ke dveřím) Jen dál, pane O'Haro, jen dál -
- (Mortimer přivádí O'Haru a zavírá dveře. Jonatan stojí před pohovkou)
- Marta To je náš synovec Mortimer.
- O'Hara Těší mě.
- (Jonatan chce vklouznout do kuchyně)
- Abby (ho cestou zarazí) A to je náš druhý synovec Jonatan.
- O'Hara (zakývá na Jonatana pendrekem) Těší mě, těší mě.
- (Jonatan si ho nevěí má)
- O'Hara (tetám) To máte jistě radost, že je máte pohromadě. Zdržej se tu u vás dýl ?
- Mortimer Já ano, bratr Jonatan právě odjíždí.
- (Jonatan se plíží ke schodišti, O'Hara ho zadrží)
- O'Hara S vámi jsem se už jednou tady setkal, vidíte ?
- Abby Stěží, Jonatan nebyl už léta doma.

- O'Hara Ale váš obličej je mi povědomý - snad jsem viděl někde vaši fotografii.
- Jonatan To sotva. (Spěchá nahoru)
- Mortimer Na tvém místě bych sebou hodil. Spakováno máš, co ?
- O'Hara No, teď zas pomežu. Budete se chtít jistě v klidu rozloučit ?
- Mortimer Nač ten spěch. Zůstaňte, dokud bratr neodejde.
- (Jonatan mizí nahoře)
- O'Hara Nakoukl jsem sem, jen abych zjistil, že je všechno v pořádku.
- Mortimer Za chvílku bude káva. Nepočkáte si na ni ?
- Abby Káva, málem jsem zapomněla. (Pospíchá do kuchyně)
- Marta (míříc ke kuchyni) Přidělám ještě pár chlebiček. Víím už za ta léta, co jich dovedete spořádat, pane O'Haro.
- (Jde ke kuchyni, O'Hara jde za ní až skoro ke dveřím)
- O'Hara Neobtěžujte se, slečno Brewsterová, musím se stejně hlásit na stanici.
- Mortimer Jen si s námi vypijte šálek. Bratr se už rozloučil.
- (Vede O'Haru k židli u stolu)
- Posaďte se u nás.
- O'Hara Poslyšte - neviděl jsem tu někde fotografii vašeho bratra ?
- Mortimer Myslím, že ne. (Usedá ke stolu)
- O'Hara Určitě mi někoho připomíná.-
- Mortimer Asi jednoho filmového herce.

- O'Hara Nechoďím do kina. Nenávidím to. Matka říká, že film není umění, ale zmetek.
- Mortimer Zmetků je u filmu plno. Kdože to říká? Vaše matka?
- O'Hara Ona hrávala na divadle a měla pseudonym - možná, že jste o ní slyšel - Peaches Latour.
- Mortimer Zní to jako jméno z divadelního programu. Co hrávala?
- O'Hara Měla šlágr v roli v Naci a Muci. Tři roky to běželo, Narodil jsem se na tourné - v třetí sezóně.
- Mortimer Prosím vás...
- O'Hara V šatně, po konci druhého jednání. A pak ještě šla zpívat do finále.
- Mortimer Zkrátka subreta, jaká má být! Dal by se o ní jistě napsat zajímavý článek. Já totiž píšu o divadle.
- O'Hara O divadle? Poslouchejte.. nejste vy Mortimer Brewster, divadelní kritik?
- Mortimer Jsem.
- O'Hara No, to jsem teda rád, že vás poznávám.
- (Přendává čepici a obušek, aby mu mohl potřást rukou. Zvedne přitom také střevíc, který Marta nechala na stole. Pohlédne na něj na zlomek vteřiny a opět jej klade na stůl. Mortimer si všimne boty a s hrůzou na ni civí)
- To jsme, pane Brewstere, ze stejné branže.
- Mortimer (má stále na mysli střevíc) My?
- O'Hara Ano, píšu divadelní hru. U policie jsem jen dočasně.

- Mortimer Jak už dlouho sloužíte ?
- O'Hara Dvanáct let. Sbíráám materiál pro hru. Pane Brewstere, co já tu všechno vidím, nemáte ponětí, co se tady v Brocklynu všechno děje.
- Mortimer Myslím, že mám. (Zastrkává botu pod židli, pak pohlédne na hodinky a vzhledne nahoru ke schodišti)
- O'Hara Prosím vás, kolik je hodin?
- Mortimer Čtvrt na dvě.
- O'Hara Ježda, měl jsem se už dávno hlásit na stanici.
- (Míní odejít, ale Mortimer ho zdržív)
- Mortimer Počkejte okamžik, pane O'Hara. S tou vaší hrou - možná že bych vám mohl nějak pomoci. (Usadí ho znovu na židli)
- O'Hara (v extázi) Vy byste chtěl? (Vstane) V tom je zásah osudu, že jsem sem zapad! Tak dávejte pozor. Povím vám celou zápletku.
- (V tómtéž okamžiku Jonatan se objeví na schodišti s Einsteinem. Každý nese tlumok. Stísněně přichází Abby z kuchyně. Ačkoli byl strážník pro Mortimera velkou úlevou kvůli Jonatanovi, nemá naprosto chuť vyslechnout hru. Couvá před ním, o oslovuje Jonatana, scházějícího se schodů)
- Mortimer Tak už jdete, Jonatane? Je už nejvyšší čas!
- Abby Už to bude všechno hotové. (Spatří Jonatana s Einsteinem dole u schodů) Ty už jdeš, Jonatane? Tak sbohem! Sbohem, doktore Einsteině! (Spatří krabici s lékařskými nástroji přenou o truhlu) Není tahle kazeta také vaše?

(Zapomenutá krabice upomene Mortimera na pana Spenzla)

Mortimer Ano - Jonatane - musíš si odnést s sebou v š e c h n o , co jsi přines. (Obrací se k O'Harovi, ~~Chcěšessehhoz zbavit~~) Nu, O'Haro, bylo pro mne velmi zajímavé vás poznat. Ještě se uvidíme a promluvíme si o vaší hře.

(O'Hara má teď nejmenší chuť jít)

O'Hara Já ještě neodcházím, pane Brewstere!

Mortimer A proč ne ?

O'Hara Přece jste mi nabídl, že mi pomůžete - vy a já napíšeme tu mou hru dohromady.

Mortimer To nejde, O'Haro, nejsem tvůrčím umělcem.

O'Hara Já budu tvořit, vy to jenom sepíšete.

Mortimer Ale, pane O'Haro -

O'Hara Nene, pane Brewstere, nehnu se odtud, dokud vám nevypovím celý děj.

(Jde a usedne na truhlu. Jonatan odchází k domovním dveřím)

Jonatan Když je to tak, Mortimere, zvedáme lotvy!

Mortimer Ne, ještě ne, musíte odnést v š e c h n o , co jste si sem přinesli. (Otočí se od něho, a vidí, že O'Hara se usadil na truhle)
Podívejte se: Pane O'Haro, ohlaste se zatím na strážnici - bratr musí ještě -

O'Hara Chvilka mne už nevytrhne, když jsem čekal dvanáct let,

Marta (přichází z kuchyně s táčem s kávou a chle-
bíčky) Odpusťte, že to trvalo tak dlouho.

Mortimer Nene to sem, teto Marto. Pane O'Hara, nešel byste s námi do kuchyně ?

Marta Do kuchyně ?

- Abby (Mortě) Jonatan odjíždí.
- Marta No tak dobře. Šel byste za mnou, pane O'Hara? (Odchází do kuchyně)
- (O'Hara je v kuchyňských dveřích, když promluví Abby)
- Abby A nebude vám vadit, pane O'Hara, že jíme v kuchyni ?
- O'Hara Kde jinde se má jíst ?
- Abby Tak sbohem, Jonatane. A opět za dvacet let na shledanou!
- (O'Hara odchází do kuchyně, Abby ze něj. Mortimer jde ke kuchyňským dveřím a zavře je, pak se obrátí k Jonatanovi)
- Mortimer Já jsem rád, že ses vrátil do Brooklynu, Jonatane, neboť jsem měl příležitost tě vyhodit. A první, kdo odsud poletí, je ten pan Spenalžo. (Zdvihá víko truhly. Vtom vstupuje O'Hara z kuchyně se sandvičem v ruce. Mortimer spustí víko)
- O'Hara Podívejte se, pane Brewstere, dyť my si můžeme povídat tady!
- Mortimer (ho strká zpátky do kuchyně) Hned přijdu.
- Jonatan Ani jsem nečekal takovou kariéru, Mortimere. Smolit s chlupem divadelní hru.
- Mortimer (od kuchyňských dveří) Ale teď ven, ven - všichni t ř i !
- (Vyjde a zavře dveře. Jonatan položí tlumok na zem a přechází k truhle)
- Jonatan Doktore, já si to s bratrem musím vyřídit!
- Einstein (jde k oknu pro kazetu a přenáší ji ke schodišti) Měj rozum, Sony! Máme přece dost jiných starostí. Dává nám možnost odejít, co můžeš víc chtít?

- Jonatan O to nejde! (Zdvihá víko) To se datuje už od dětství.
- Einstein (u schodiště) Šony, radši pojďme!
- Jonatan (ostře) Nikam! Dnes budem spát tady - a dost!
- Einstein S chlupem v kuchyni a panem Spenalzou v truhle.
- Jonatan To je jediný, co na nás ví. (Sklápí víko) Sebereme ho a hodíme ho do zátoky a vrátíme se sami. A kdyby pak nedal pokoj --- (Přijde k Einsteinovi a postaví se proti němu)
- Einstein To ne, Šony!
- Jonatan Copak mě ještě neznáš? Když si postavím hlavu -
- Einstein Tak ji obyčejně ztratíš! Nene, Brooklyn ti nesvědčí, Šony!
- Jonatan (hrozně) D o k t o r e !
- Einstein (pokrčí rameny) O.K. Co se dá dělat. To víš, že na tobě visím. Jen abysme jednou naviseli oba ! (Ukazuje na zavazadla) Máme to brát s sebou, když se sem ještě vrátíme ?
- Jonatan Ne, nech to tady a dej to do sklepa. Děleji!
(Jde k pohovce s vaky, zatímco Einstein odnáší dolů kazetu)
- A Spenalzo půjde, kudy přišel.
(Pohlédne na truhlu a hledí z okna. Když chce zdvihnout víko, přichází Einstein vzrušeně ze sklepa)
- Einstein Hej, Šony, pojď sem honem !
- Jonatan (jde k němu) Co je ?
- Einstein Víš o té jámě ve sklepě ?
- Jonatan No a ?

Einstein A víš, co v ní je? Trumfové eso, trumfové eso pro nás. Pojď, ukážu ti to.

(Oba odcházejí do sklepa. Jonatan zavírá dveře. Mortimer přichází z kuchyně a vidí, že tu jejich tlumok dosud je. Otvírá truhlu a vidí Spenalza. Pak vystrčí hlavu z okna a křičí ven)

Mortimer Jonatane, Jonatane!

(Jonatan vejde sklepními dveřmi nepozorován Mortimerem a postaví se za něho. Einstein jde ke středu pokoje)

Jonatane!

Jonatan (klidně) Voláš mne, Mortimere?

Mortimer (vyhrkne) Kde jste byli? Řekl jsem vám přece, abyste...

Jonatan My neodejdeme.

Mortimer Ne? Ty nevěříš, že to myslím vážně? Chceš, aby se O Hara dozvěděl, co je tady v truhle?

Jonatan My tady zůstaneme.

Mortimer (zamíří ke dveřím kuchyně) Tak dobře. Ty si o to koleduješ. Aspoň se zbavím jednou ranou tebe i O Hary. (Otvírá kuchyňské dveře a křičí) Inspektore O Haro, poďte sem!

Jonatan Když mu řekneš, co je v truhle, řeknu já, co je ve sklepe.

Mortimer (rychle přivře kuchyňské dveře) Ve sklepe?

Jonatan Leží tam takový starší pán a vypadá, jako by byl náramně mrtvý.

Mortimer Co jste měli co dělat ve sklepe?

Jonatan Co on má co dělat ve sklepe?

(Za scénou je slyšet O Harův hlas)

O'Hara Ne, děkuju, dámy. Moc jsem si pochutnal.
Už nemůžu.

Jonatan A copak t e ě řekneš panu inspektorovi ?

O'Hara (se objeví v kuchyňských dveřích) Poslyšte,
pane Brewstere, slečny si to chtějí taky
vyslechnout. Maj sem jít ?

Mortimer Teď na to není čas. Musíte se přece jít
hlásit.

(O'Hara ve středu jeviště, Mortimer
otvírá dveře)

O'Hara Voni se na strážnici nezblázněj - řeknu
slečnám, aby sem přišly a povím vám celý
děj.

Mortimer (ho chytne za rukáv) Ne před tolika lidmi,
sejdeme se později sami někde v soukromí.

O'Hara Co tedy na rohu - jak se to jmenuje - Ve
sklípku!

Mortimer Výborně! Vy si to odhlásíte a já přijdu
za vámi do Sklípku.

Jonatan (u truhly) Proč ne rovnou tady do sklípku ?

O'Hara (jde ke sklepu) Mně je to jedno. Jde se
tudy?

Mortimer (ho znovu chytá za rukáv a tlačí ho k
domovním dveřím) Ne, půjdeme tam na roh-.
Ale cestou si to odhlásíte.

O'Harra Dobrá. To netrvá ani pět minut.

Mortimer (sundává klobouk z věšáku a jde k otevře-
ným dveřím) Já se ho zbavím a hned se vrá-
tím. Ať jste do té doby pryč. (Pak se však
rozhodne jinak) Ne, radši na mne počkejte.
(Odejde)

(Einstein si sedne napravo u stolu)

- Jonatan Počkáme si na něho, doktore. Léta jsem toužil po takové příležitosti.
- Einstein Teď ho máme, kde jsme ho chtěli mít. Vypadal jak smutnej pes.
- Jonatan Odnes ty krámy k nám do pokoje, doktore.
(Einstein sbírá vaky a táhne je ke schodišti. Abby a Marta vcházejí z kuchyně)
- Abby (cestou mluví) Odešli konečně? (Spatří Jonatana a Einsteina) Ó, slyšely jsme přece někoho odcházet.
- Jonatan (přechází doprostřed jeviště) To byl jen Mortimer. Vrátil se za chvíli. Nezbylo něco v kuchyni? Ocenili bychom s doktorem dobré soustíčko...
- Marta Ale už nebudete mít čas!
- Abby Mortimer nebude mít radost, když vás tu ještě nejde.
- Einstein I bude, bude muset.
- Jonatan Sežeňte nám něco k jídlu, než sneseme pana Špenalza do sklepa.
- Marta Ne, tam ne!
- Abby V našem sklepě zůstat nemůže. Ne, Jonatane, musíte ho vzít s sebou.
- Jonatan Čeká tam na něho Mortimerův přítel.
- Abby Mortimerův přítel - ?
- Jonatan On a pan Špenalzo budou spolu dobře vycházet. Oba už jsou po smrti...
- Marta (k Abby) To musí mluvit o panu Hoskinsovi.
- Einstein Pan Hoskins?

- Jonatan Vy víte, co je tam dole?
- Abby Jak bychom nevěděly. To není žádný Mortimerův přítel, to je jeden z našich pánů.
- Einstein Vašich pánů ?
- Marta A nepřipustíme, aby v našem sklepe byl pohřben nějaký cizák.
- Jonatan (nedochází mu to) Ale pan Hoskins - - -
- Marta Pana Hoskinse známe.
- Abby A kromě toho tam není místo pro pana Spenalza. Už je tam dost velký nával!
- Jonatan Nával ? Čeho ?
- Abby Už teď je tam dvanáct hrobů!
- (Oba muži sebou úžasem trhnou)
- Jonatan Dvanáct h r o b ů !
- Abby Zbývá už málo místa - a to budeme potřebovat my!
- Jonatan Chceš říct, že ty a teta Marta jste zavraždily -
- Abby Zavraždily! Zajisté že ne! To jsou samé naše dobré skutky!
- Marta (pohoršeně) Jenom projevy našeho milosrdenství.
- Abby (ukazujíc ven) A tak si hezky svého pana Spenalza odtud odnese.
- Jonatan (stále tomu nemůže věřit) Tohle jste prováděly - tady v tomhle domě - (Ukazuje na podlahu) A pohřbívaly jste je tam dole ?
- Einstein Šony, nás štvou po celém světě - a ony si

tu sedíš klidně v Brooklynu a dokážou zrovna to, co ty.

Jonatan (se otočí k němu) Co?

Einstein Ty jich máš dvanáct - ony jich maj dvanáct.

Jonatan (zvolna) Ne, já třináct.

Einstein Dvanáct, Šony, dvanáct!

Jonatan Třináct! (Počítá na prstech) Tadyhle Spinalzo, pak ten první v Londýně - dva v Johannesburgu - jeden v Sydney - jeden v Melbournu - dva v San Francisku - jeden ve Fénixu v Arizoně -

Einstein Ve Fénixu ?

Jonatan U benzínové pumpy --- Tři v Chicagu a jeden v Southbendu. To dělá třináct.

Einstein Ale toho v Southbendu nemůžeš počítat. Ten umřel na zápal plic.

Jonatan A byl by dostal nějaký zápal, kdybych ho byl neshodil z mostu ?

Einstein (neústupně) Ne, Šony, to byl zápal plic. Ten neplatí.

Jonatan U mě ano. Mám jich třináct.

Einstein Ne, Šony, ty jich máš dvanáct a ony taky. (Jde k tetám) Ty staré dámy uměj přesně tolik, co ty.

(Tety se jedna na druhou šťastně usmívají. Jonatan se otočí, pohlédne na ně a na Einsteina a pronese hrozivě)

Jonatan Říkáš přesně tolik, co já - hm - Snadná pomoc. Potřebuju prostě o jednoho víc - jen o jednoho víc.

(Mortimer rychle vchází, zavírá dveře a obrátí se k nim s nervózním úsměvem)

Mortimer Nu, tak jsem tady!

(Jonatan se k němu otočí a zatímco opona padá, zírá na něho vykuleným očima někoho, kdo právě rozřešil těžký problém)

-.-

TŘETÍ DĚJSTVÍ

Tatáž scéna. Později v noci. Když jde opona nahoru, není nikdo na jevišti. Truhla je otevřena, vidíme, že je prázdná. Křeslo je přistaveno napravo ke stolu. Záclony nad okny jsou staženy. Všechny dveře kromě sklepních jsou zavřeny. Abbyiny černé rukavice s modlitební knihou jsou na příborníku. Když jde opona nahoru, slyšíme ze sklepa hádku otevřenými dveřmi. Mluví jeden přes druhého v hněvu a podrážděnosti, pokud se tety neobjeví ve sklepních dveřích.

Marta Přestaňte s tím!

Abby To je náš dům a to je náš sklep. A vy nemáte žádné právo -

Einstein Dámy, prosím vás, vraťte se nahoru do pokoje.

Jonatan Abby, Marta, nahoru!

Marta Nemá smysl, abyste to dělali. Stejně to předěláme.

Abby Říkám vám, že si to nepřejeme, tak toho nechte!

Marta (vycházejíc ze sklepa) Tak tedy dobře. Brzo poznáte, čí je to dům! (Jde k domovním dveřím, otvírá je a pohlíží ven. Pak je zavírá)

Abby (vycházejíc ze sklepa) Naposledy vás varuju! (Martě) Mortimer se dosud nevrátil?

Marta Ne!

Abby To je něco strašného, poctivého metodistu pohřbít s nějakým cizákem! (Jde k truhle)

(Marta míří znovu ke sklepu)

Marta Nenecháme si takhle znesvěcovat sklep!

- Abby (zavírá víko truhly) A to jsme panu Hoskinsovi slíbily pravý křesťanský pohřeb. Kam jen Mortimer mohl jít, nevíš ?
- Marta Něco asi dělá, protože jsem slyšela, jak říkal Jonatanovi: "Jen počkej, já ti ukážu!"
- Abby (jde ke kredenci) Co může ukázat, když tedy není ?
- Mortimer (vstupuje a zavírá za sebou) Kde je Teddy?
- Abby Kde jsi, prosím tě, byl ?
- Mortimer U notáře. Pro jeho potvrzení na Teddyho papíry pro senatorium.
- Marta Co je to dnes s tebou, Mortimere ?
- Abby Lítat v noci, budit notáře kvůli nějakému podpisu?
- Marta Víš, co dělá Jonatan?
- Abby Dává pana Hoskinse a toho Spenalze dohromady.
- Mortimer (pohlédne ke sklepu) Tak? Jen ho nechejte - Je Teddy ve svém pokoji ?
- Marta Teddy nám mnoho nepomůže.
- Mortimer Až podepíše ty listiny, pak teprve můžeme s Jonatanem zatočit.
- Abby Co s ním mají ty papíry co dělat ?
- Mortimer Musíte jít a říci Jonatanovi o těch dvanácti hrobech. Copak nechápete, že vás mohou ochránit jen tehdy, když svalíme odpovědnost na Teddyho šílenství ?
- Abby Tomu věru nerozumím. My platíme daně, aby nás chránila policie přece!

- Mortimer (běží nahoru po schodech) Vrátím se za okamžik.
- Abby (bere modlitební knížku a rukavice se stolu) Pojd, Marto, půjdeme pro policii.
- (Marta bere modlitební knihu a rukavice z příborníku. Obě odcházejí ke dveřím. Mortimer nahore na schodišti se prudce otočí a přiběhne k domovním dveřím dřív než ony)
- Mortimer Pro policii ? Ne, to nemůžete !
- Marta A proč by ne ?
- Mortimer (poblíž dveří) Protože když jim povíte o panu Spenalzovi, najdou také pana Hoskinse. (Přistupuje k Martě) To by mohlo vzbudit jejich zvědavost a mohli by objevit těch dvanáct pánů, chápete ?
- Abby Podívej se, Mortimere, my známe zdejší policii lépe než ty. Jistě nebudou strkat nos do našich záležitostí, když je požádáme.
- Mortimer A najdou-li těch dvanáct pánů, musí to hlásit příslušným úřadům.
- Marta (natahujíc si rukavici) Silně pochybuju, že by se tím chtěli zatěžovat. Musili by sepsat dlouhatánské hlášení - a jestli strážníci něco nenávidí, tak to je psát.
- Mortimer Na to se nemůžete spolehnout - nemůžete přece očekávat, že soudce a porota by měly porozumění pro to, co děláte!
- Marta (navlékajíc si rukavici) Ó, soudce Cullman by měl! Chodívá do kostela na pobožnost. - Vždycky před volbami.
- Marta Přijde k nám na čaj - alespoň to slíbil. (K Abby) Musíme mu to připomenout, Abby. (Mortimerovi) Víš, jeho paní umřela před několika roky a tak je chudák úplně opuštěný.

- Abby Tak ale teď už pojďme, Marto.
- (Kráčí ke dveřím, Mortimer ji však předejde)
- Mortimer Ne, nepustím vás. A nedovolím, aby soudce Cullman k vám přišel na čaj.
- Abby Když to nezařídíš sám s panem Spenalzou, tak musíme my.
- Mortimer Něco zařídím! A když bude třeba volat policii, zavoláme! Ale musím být panem situace!
- Marta Musíš Jonatana dostat pryč!
- Abby A pana Spenalza taky!
- Mortimer Dovolte mi to udělat po svém. (Odchází po schodech) Musím mluvit s Teddym.
- Abby (vzhlíží nahoru k Mortimerovi). Když nebudou do rána pryč, bez milosti voláme policii!
- Mortimer (na odpočívadle) Budou pryč, slibuji vám to. A jděte spát. A proboha, svlečte si už ty černé šaty. Vypadáte jako pohřební bratr - sesterstvo. (Zmizí)
- (Tety se za ním dívají. Pak se Marta obrátí k Abby)
- Marta To se nám ulevilo, viď, Abby?
- Abby Ano- ale jestli Mortimer něco podnikne, bude mít Jonatan nepříjemnosti. Raděj mu to řekneme!
- (Abby jde ke sklepu, z něhož právě vychází Jonatan. Má šaty špinavé od hlíny)
- Jonatane, přestaň s tím, dokud je čas.
- Jonatan Už jsem hotov. Byl tu Mortimer?
- Abby Budeme muset všechno předělat! Mortimer slíbil, že se postará, abyste ráno byli všichni tři pryč.

Jonatan Fostará se ? No tak to si můžete spokojeně zdřímnout.

Marta (vždy trochu Jonatanem poděšená, jde nahoru) Pojď, půjdeme, Abby.

(Abby jde za Martou nahoru)

Jonatan Dobrou noc, tetinky!

Abby Ne dobrou noc, Jonatane, ale spánembohem! Až se probudíme, už tu nebudete. Mortimer nám to slíbil.

Marta A ví, jak na to!

Jonatan On se tedy vrátil ?

Abby Je nahoře u Teddyho.

Marta Sbohem, Jonatane.

Abby Buď sbohem, Jonatane.

Jonatan Snad abyste také daly sbohem Mortimerovi?

Abby Ne, Mortimera ještě uvidíš.

Jonatan (usedá na židli) Ano - ještě ho uvidím!

(Abby a Marta zmizí. Jonatan sedí bez hnutí. Má na mysli vraždu. Einstein se vrací ze sklepa. Oprašuje si záložky u kalhot a jak zdvihne nohu, vidíme, že má na sobě Spenalzovy sportovní střevíce)

Einstein Fuj, konečně došlo! Uhladil jsem to jak zrcadlo. Nikdo nemůže poznat, že se tam kopalo.

(Jonatan stále sedí nehybně)

Ale že se těším na postel...Nespali jsme osmačtyřicet hodin! (Jde ke schodům)
Pojď, Sony, dem nahoru, nebo ne ?

Jonatan Zapomněls , doktore!

Einstein Nač?

Jonatan Na mého bratra.

- Einstein Dnes v noci, Šony? Zejtra nebo pozejtří!
- Jonatan (se stěží opanovává) Ne, dnes v noci. Teď!
- Einstein (se vrací) Prosím tě, Šony, - padám únavou. A zejtra tě přece operuju.
- Jonatan Ano, zejtra operuješ mne - ale dnes v noci vyřídíme Mortimera.
- Einstein (klečí před Jonatanem, chtěje ho uprosit)
Ne, Šony, dnes už ne - pojďme se vyspat!
- (Jonatan vstane, Einstein se napřímí)
- Jonatan Podívej se na mě dobře, doktore - sám uvidíš! Musí to být nebo nemusí?
- Einstein (couvá) Ach Šony, já to vidím... Tenhle tvůj pohled znám.
- Jonatan Na to, abychom my dva se rozešli, už je pozdě, doktore!
- Einstein O.K., ale když už, tak rychle jako tenkrát v Londýně. (Náznově zakroucení krku rukama a vydá ze sebe zvuk, upomínající na zaškrcení)
- Jonatan Kdepak, doktore! Dnes to volá po něčem speciálním... (Jde k Einsteinovi a po tváři se mu rozstírá úsměv, zračící sadistickou rozkoš) Možná něco jako melbournskou metodu!
- Einstein Šony! To ne, ne, Šony! Dvě hodiny! A když bylo po všem, tak co? Ten v Londýně byl stejně mrtvý jako ten v Melbournu.
- Jonatan V Londýně jsme musili pospíchat. Nemohli jsme to esteticky vychutnat - ale v Melbournu - och, na to se nezapomíná!
- Einstein (odstupuje od Jonatana) Nezapomíná!
(Zachvěje se) Já bych rád zapomněl! Ne, Šony, ne jako v Melbournu! Ne se mnou!

- Jonatan Kde jsou nástroje, doktore ?
- Einstein Neudělám to, Šony - neudělám !
- Jonatan (postupuje proti Einsteinovi, který couvá)
Kde máš nástroje ?
- Einstein Ne, jenom to ne!
- Jonatan Kde jsou? Aha, schoval jsi je do sklepa.
Kam?
- Einstein Neřeknu ti to!
- Jonatan (odchází ke sklepu) Já si je najdu! (Schází
dolů, zavírá za sebou)
- (Teddy se objeví na schodišti a
zdvihá polnici k ústům. Mortimer
mu rychle strhává ruku. Einstein
pospíchá ke sklepu. Stojí u dve-
ří, zatímco Mortimer mluví s
Teddyem)
- Mortimer Nedělejte to, pane presidente!
- Teddy Nemohu podepsat žádnou proklamaci, aniž
bych se poradil se svým kabinetem!
- Mortimer Ale to je tajemství!
- Teddy Tajná proklamace - to je ale neobvyklé!
- Mortimer Japonsko se nesmí o ničem dozvědět, dokud
to nepodepíšete!
- Teddy Ha, Japonsko, žlutí ďáblové! To to pode-
píšu ihned! (Bere od Mortimera listiny)
Zaručuji se vám svým presidentským slovem!
Kabinetu to sdělím později.
- Mortimer Výborně! Půjdeme to tedy podepsat!
- Teddy Počkejte tady! Tajná proklamace musí být
podepsána tajně!
- Mortimer Ale ihned, pane presidente!